

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

Te jong om te vergeten

- LEVEN MET JONGDEMENTIE -

Minister
Van Peteghem
over je centen

1 op de 2 Belgen
slachtoffer van
digitale kloof

Singles,
verenigt u!

Antwerpen
Waarom kopen als je
kunt delen?

inhoud.

4 Actueel

Blauwdruk voor fiscale hervorming

7 Knipsels

8 Interview

Rick de Leeuw en Gudrun Callewaert over jongdementie

11 Factcheck

Ondergraaft een Europees minimumloon onze competitiviteit?

12 Achtergrond

De huurcrisis

14 Burgerpanel

Moet de btw op groenten en fruit naar beneden?

16 Beeld van de maand

Antwerpen, 21 september, 17.26 uur

18 Uit ervaring

Een andere kijk op de wereld. Deze maand: **fietsenhersteller Lucca**

19 Kort

20 Cultuur

21 Regio

Feiten en verhalen uit jouw regio

24 Gevat in vijf woorden

Admiral Freebee

De keuze van An-Sofie Bessemans, hoofdredacteur Visie

Energie

Een van de meest gehoorde woorden vandaag.

In deze Visie vooral positieve energie! En plannen om de zaken aan te pakken.

Richting verbetering: een rechtvaardige fiscaliteit, een duurzaam woonbeleid. Maar ook: energie om betekenis te geven aan mekaars leven.

Mooi in één beeld gevat met studente Isis die op kot in het woonzorgcentrum Annie pianoles geeft.

Op naar welluidende toekomstmuziekjes.

Veel leesplezier!

Het choco-syndroom

Het had veel voeten in de aarde. Maar uiteindelijk lanceerde de federale regering een extra steunpakket om de hoge energieprijzen te temperen. Samengevat: eind 2022 komt er een premie van maximaal 392 euro. Maar enkel voor wie niet geniet van het sociaal energietarief. En wie veel verdient, zal later een deel moeten terugbetalen via de belastingbrief. De premie komt bovenop de verlaging van de btw voor elektriciteit, de mazoutpremie en de uitbreiding van het sociaal energietarief.

Met de premie hoest de federale regering 1 miljard euro op. Niet min, maar er is wel een probleem. Vergelijk het met het allerlaatste restje choco in de pot. Je kunt dat restje zo breed uitsmeren dat je de choco niet meer proeft. Dat is het geval met die 392 euro. Het

maakt weinig verschil voor wie het echt nodig heeft. En wie een hoog loon heeft, geeft er niet om. Dat had doelgericht gekund. Bijvoorbeeld door de uitbreiding van het sociaal energietarief. Zodat meer mensen met een laag loon er recht op hebben. En ook door het anders toe te kennen, zodat wie één euro te veel verdient niet pakweg 5 000 euro steun mist. Die toekenning zou automatisch moeten. Nu lopen velen die er recht op hebben het mis.

De federale regering wil bekijken wat er na december nog nodig is. Ik heb lang geleden geleerd dat de winter begint op 21 december. Ik heb er geen vertrouwen in dat Poetin snel de gaskraan weer opendraait. De federale regering krijgt dus hoogstwaarschijnlijk een herkansing. Hopelijk is er tegen dan voortschrijdend inzicht.

Hetzelfde inzicht wens ik de Vlaamse regering toe. Ik schrijf dit terwijl de regering-Jambon nog volop bakkeleit over hun steunmaatregelen. Zoals de uitbreiding van de kersverse jobbonus. Opnieuw een illustratie van het chocosyndroom. Alle vakbonden, werkgeversorganisaties én experts zijn het eens. Men kan de Vlaamse centen veel doelgericht inzetten. Door het groeipakket, de vroegere kinderbijslag, opnieuw volledig te indexeren. Door het opwaarderen en uitbreiden van de sociale toeslagen in datzelfde groeipakket.

Het restje choco zeer breed uitsmeren zal nooit een goede smaak nalaten. Niet voor de dunne sneetjes droog brood en evenmin voor de al goed belegde boterhammen. Steun geef je aan wie het echt nodig heeft. ■

Marc Leemans, voorzitter ACV

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - Lezersbrieven lezers@visieredactie.be - Abonnementen www.beweging.net/abbonementvisie - Verantwoordelijke uitgever Liesbeth De Winter - Redactie Simon Bellens, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lies Van der Auwera, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Ronni Theeboom, David Vanbellinghen, Sim Geerts, Sofie Buysse, Martine Creve - Hoofdredactie An-Sofie Bessemans, Wim Troch - Vormgeving Gevaert Graphics - Druk Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

'200 tot 400 euro netto meer per maand'

Het vroeg wat geduld, maar afgelopen zomer stelde minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) dan toch zijn blauwdruk voor een grote fiscale hervorming voor. De begrotingsgesprekken in oktober zijn een eerste echte test of het hem menens is met zijn plannen. De energiecrisis zet extra druk.

→ Tekst **Simon Bellens** → Foto **ID/Bart Dewaele**

Minister van Financiën Van Peteghem trekt met een plan naar de begrotingsonderhandelingen.

Om de angst voor een onbetaalbare energiefactuur te bezworen, beloofde de federale regering huishoudens voor de komende wintermaanden een tegemoetkoming van ongeveer 400 euro voor gas en elektriciteit. Maar meer nog dan zo'n uitzonderlijke steunmaatregel vraagt de huidige energiecrisis om structurele maatregelen die de koopkracht vergroten, vindt minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V). Met die intentie trekt hij in oktober naar de begrotingsonderhandelingen. Zijn geheime wapen? De blauwdruk voor een nieuw belastingsysteem die hij in juli voorstelde; met lagere lasten op arbeid en met, voor het eerst, een vast tarief van 25 procent op alle vermogensinkomsten, inclusief de werkelijke huurinkomsten. Meerwaarden op aandelen of andere financiële producten zouden wel onder een lager tarief van 15 procent vallen.

'Ook bij andere partijen merk ik nu de urgentie om van de hervorming werk te maken', zegt Van Peteghem. 'En aan mij zal het niet liggen. We hebben berekend dat de blauwdruk tussen 200 tot 400 euro netto meer per maand oplevert, dat biedt oplossingen voor de problemen waarvan mensen vandaag wakker liggen. Maar daar

staan ook meer inkomsten uit vermogen of consumptie tegenover. Ik ben benieuwd hoever iedereen daarin wil gaan.'

De begrotingsgesprekken komen op een moment van grote crisisuitgaven. Het begrotingstekort loopt op tot 31,5 miljard euro. Bemoeilijkt dat uw langetermijnperspectief?

'Onze eerste doelstelling moet zijn om mensen en ondernemingen onmiddellijk te ondersteunen. Maar we willen een begroting voor de komende twee jaar maken, dus we moeten nadenken over structurele antwoorden op het koopkrachtvraagstuk. Sommige maatregelen kunnen de koopkracht nu al versterken, zoals een verhoging van de belastingvrije som tot op het niveau van het leefloon, een verschuiving van de belastingschalen, of de volledige afschaffing van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid, waarin we al de eerste stappen hebben gezet. Het evenwicht dat we moeten vinden is hoe we dat zullen financieren.'

'We moeten in ieder geval vermijden dat de volgende gesprekken allerlei nieuwe koterijen maken in plaats van de belastingbrief te vereenvoudigen. Ook daar is de blauwdruk richtinggevend. Elke stap weg

van de blauwdruk, laten we niet toe.'

'Eigenlijk zijn we al een hele tijd bezig om de blauwdruk uit te voeren, bijvoorbeeld door de vergroening van de bedrijfswagens in gang te zetten. We weten dat dat nog niet de grote *big bang* is, maar het zijn wel stappen in de juiste richting.'

Toch lijken de voorgestelde vermogensinkomstenbelastingen, zoals op reële huurinkomsten, nu nog te hoog gegrepen. De inkomsten zijn nochtans welkom.

'Ik ben realistisch, sommige dingen in deze blauwdruk kun je enkel realiseren tijdens coalitiegesprekken. Maar het pakket dat voorligt is evenwichtig, ik ben er al zeer trots op.'

Waarom kunnen we vermogensinkomsten niet op dezelfde manier als inkomsten uit arbeid belasten?

'Wij zijn altijd vertrokken vanuit de huidige situatie en de vraag hoe we die rechtvaardiger en eenvoudiger kunnen maken. Ik ben ervan overtuigd dat we rekening houden met de bezorgdheden van mensen die hard werken, en met de mensen die een vermogen willen opbouwen, maar dat blijft een evenwicht dat je

moet zoeken. Wie alles progressief (hoe hoger het inkomen hoe hoger de belastingen, red.) wil belasten, kan zover gaan om zelfs de eigen woning te gaan belasten, zoals in het voorstel van de expertengroep stond, maar dat willen wij niet.'

Uw blauwdruk bevat geen zuivere vermogensbelasting. Nochtans pleiten sommige specialisten, zoals Paul De Grauwe, voor een eenmalige vermogensbelasting om de kosten van de corona- en energiecrisis te financieren.

'Ik houd niet van het idee dat we al onze problemen gaan oplossen met belastingen op vermogens. Zulke eenmalige belastingen klinken misschien mooi, maar zorgen wellicht voor heel veel juridische problemen. Bovendien zie ik liever structurele oplossingen.'

'Ik ben tegen een zuivere vermogensbelasting. Je moet de inkomsten van mensen, uit werk en uit vermogen, belasten, maar puur het vermogen belasten is een fout signaal.'

De blauwdruk wil ook de 'progressiviteit' van de belastingen versterken. De huidige schalen verminderen met 5 procent en er komt een nieuwe schaal van 50 procent voor arbeidsinkomens boven 84 740 euro. Dat is progressiever dan vandaag, maar tot 2004 was er nog een schijf van 55 procent en tot 1989 zelfs een van 70,3 procent voor de allerhoogste inkomens.

'Als je daar vandaag mee afkomt, gooien ze mijn blauwdruk gewoon weg, vrees ik. We weten heel goed dat de verlaging van de lasten op arbeid gefinancierd moet worden door de hoogste vermogens. Als je die groep dan ook nog eens belast aan schalen zoals in de jaren 70 ... dat gaat niet. Punt. Ik denk dat mijn voorstel een maximale progressiviteit bevat. Je kunt niet zeggen dat je de lasten op arbeid wilt verlagen en vervolgens vanaf een bepaald niveau meer dan de helft van je inkomen weg belasten. Wat vandaag voorligt is evenwichtig en mogelijk, en het is een enorme verbetering.' ■

In 2021 was 46 procent van de Belgen tussen 16 en 74 jaar 'digitaal kwetsbaar'. Dat is een stijging ten opzichte van 2019. 7 procent gebruikt geen internet, 39 procent daarbovenop heeft beperkte digitale vaardigheden. Dat blijkt uit de Barometer Digitale Inclusie, een onderzoek op initiatief van de Koning Boudewijnstichting. En dat terwijl essentiële diensten zoals bankieren, les volgen en communicatie met de overheid steeds digitaal worden.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans**

1 op de 2 Belgen slachtoffer van digitale kloof

Voor mensen met een laag inkomen of minder scholing, mensen ouder dan 55 jaar, vrouwen, alleenstaanden en werkzoekenden dreigen er bekaaid van af te komen. Ook van de kortgeschoolde jongeren heeft maar liefst 45 procent zwakke digitale vaardigheden. Kwaliteitsvolle fysieke en telefonische dienstverlening aanbieden aan die mensen is de boodschap, aldus de onderzoekers. 'Dus niet via een telefoonlijn met eindeloze wachttijd en veel frustraties.'

De onderzoekers hekelen dat veel organisaties met het ondersteunen van mensen die minder digitaal beslagen zijn een bijkomend takenpakket krijgen waarvoor ze vaak de tijd of de middelen niet hebben. 'Die werknemers staan al onder enorme druk. En ze zijn er

ook niet voor opgeleid.' Daarnaast dringen ze ook aan op investeringen in digitalisering voor iedereen, met meer oog voor toegankelijkheid, bijvoorbeeld op vlak van taal, en gebruiksvriendelijkheid. 'Als je een afspraak wilt maken met de autokeuring, dan moet dat zowel met de smartphone als met een laptop eenvoudig kunnen.'

'Digitale vaardigheden kweken is een verantwoordelijkheid van iedereen', klinkt het tot slot. 'Ook van werkgevers, die steeds meer digitale competenties verwachten. Stad Gent is een goed voorbeeld van een werkgever die ook medewerkers bij de groendienst of de schoonmaak versterkt. En dat gaat verder dan mensen aanleren hoe ze het platform van de personeelsdienst gebruiken.' ■

Lang niet alle landgenoten kunnen even goed uit de voeten met een smartphone.

maak gemakkelijk online je afspraak

Goed is er voor iedereen. Maar wellicht weet niet iedereen bij welke specialist je voor welke oplossingen terecht kan. Ontdek onze expertise. Maak snel en gemakkelijk online een afspraak met onze verstrekkers, audiologen, bandagisten en productspecialisten. We helpen je graag.

vergroot je mobiele vrijheid

Door ziekte, een ongeval of ouder worden kan stappen en wandelen moeilijker worden. Je boet in aan levenskwaliteit en vrijheid, komt minder vaak onder de mensen en je ontzegt jezelf uitstappen. Een rollator, scooter, rolstoel of aangepaste fiets geven je een stuk mobiliteit en zelfstandigheid terug.

- boek jouw afspraak bij onze mobiliteitsverstrekkers
- test mobiliteitshulpmiddelen uit
- wij volgen eventuele financiële tegemoetkomingen voor jou op
- bij levering adviseren we je over het juiste gebruik
- ook voor onderhoud en naservice kan je op Goed rekenen

'Met mijn loophulp kan ik terug zelfstandig naar buiten. Terug zelfstandig naar de winkel om de hoek, naar het park om op een bankje te gaan zitten ... mijn loophulp zorgt precies voor de ondersteuning die ik nodig heb.'

Kom langs voor een discreet gesprek. Maak jouw afspraak via www.goed.be/afspraak of 03 205 69 29.

laat incontinentie je leven niet beïnvloeden

Je hobby's opgeven of je sociaal leven afbouwen omdat je urineverlies hebt? Nergens voor nodig. Onze specialisten incontinentiezorg zijn je betrouwbare en discrete partner bij het zoeken naar de meest praktische en gebruiksvriendelijke oplossing. Van incontinentiebroekjes tot -verbanden en condoomkatheters ... je hoeft niets aan levenscomfort in te moeten geven als je last hebt van urineverlies.

- gratis staaltjes incontinentiemateriaal
- discreet advies op maat met aandacht voor jouw verhaal
- vlotte thuislevering via de webshop en onze maandservice

'Schaam je niet als je incontinentie hebt. We helpen je zoeken naar oplossingen voor overdag en voor 's nachts, en helpen je ook met voedingstips en oefeningen voor je bekkenbodemspieren om je urineverlies te verminderen en zelfs te voorkomen.'

Kom langs voor een discreet gesprek. Maak jouw afspraak via www.goed.be/afspraak of 03 205 69 29.

we horen je graag

Wacht niet te lang om een Goed-audioloog te contacteren voor een gratis hoortest als je minder goed hoort. Hoe sneller je weet hoe het met je gehoor is gesteld, hoe beter. Zo weet je meteen of je al een hoorapparaat nodig hebt en welk type perfect bij jou past.

- gratis hoortest, ook online
- advies door gediplomeerde audiologen
- discrete en innovatieve hoorapparaten, vrijblijvend op proef
- uitgebreid aanbod hulpmiddelen en gehoorbescherming
- 5 jaar garantie en gratis onderhoud op hoorapparaten
- kwalitatief aanbod batterijen en onderhoudsproducten
- omniumverzekering mogelijk
- begeleiding bij tinnitus

'Een hoorapparaat is net als een bril een deel van je lichaam. Als je graag goed ziet, waarom zou je dan niet graag goed willen horen? De huidige generatie compacte hoorapparaten is technisch vooruitstrevend en te verbinden met een app. Kom ontdekken wat je allemaal voor je gehoor kan doen.'

Kom langs voor een gratis hoortest en advies. Maak jouw afspraak via www.goed.be/afspraak of 03 205 69 29.

bezoek ons tijdens onze opendeurdagen

19 – 22 oktober
Ontdek onze expertise en ons ruime aanbod.

-15%*

Bovendien geniet je 15% korting op ons gamma hulpmiddelen. Kom zeker langs en laat je verrassen en informeren.

Meer info op www.goed.be/opendeur

* Deze actie is geldig van 19 t.e.m. 22 oktober in alle Goed thuiszorgwinkels. Niet cumuleerbaar met andere kortingen. Niet geldig op incontinentiemateriaal, verrekkingen en CMDV-producten. Vraag naar de actievoorwaarden.

samen met

www.goed.be

goed
thuiszorgwinkel
hoorcentrum
apotheek

DECENNIUMDOELEN DRINGT AAN OP HERVERDELING Hulpvragen exploderen

De jaarlijkse Armoedebaarometer toont aan dat hulpvragen bij de Voedselbanken en OCMW's eind 2021 explodeerden. Wie arm is, zakt dieper weg en steeds meer lage inkomens komen ook in armoede terecht. 'Overheden moeten nu schakelen, gezinnen hebben vandaag nood aan antwoorden', zegt onderzoeker Michel Debruyne. 'Energemaatregelen moeten kaderen in een langetermijn-verhaal met renovatie, een structurele verankering en tijdelijke uitbreiding van het sociaal tarief. Daarnaast

moeten Vlaanderen en het federale niveau werk maken van meer inkomen, met verhogingen en indexeringen van de sociale minima en investeringen in het Groeipakket. Ook ijveren we voor betaalbare en veel meer sociale huisvesting, een plafonnering van de huurprijzen en een uitbreiding van de huurpremie. De belastingaftrek voor een tweede woning stopzetten kan middelen opleveren voor de broodnodige energetische renovatie van de private huurmarkt', klinkt het nog.

Hoe ga je mensen verleiden om de auto in te ruilen voor het openbaar vervoer als je de prijs met een tiende verhoogt?

- KEES SMILDE
Woordvoerder Kees Smilde van belangenvereniging TreinTramBus reageert op Visie.net op het voorstel van de NMBS om de prijs van de treintickets vanaf februari 2023 tot tien procent te verhogen.

GEZONDHEID SCIENSANO Verbod op fastfoodzaken rond scholen?

Onderzoek van gezondheidsinstituut Sciensano toont aan dat kinderen tot 12 jaar vaker zwaarlijvig zijn wanneer zij naar een school gaan waar veel fastfoodzaken rond liggen. Van 2008 tot 2020 is het aantal fastfoodzaken en gemakswinkels in een straal van één kilometer rond scholen bovendien sterk toegenomen. 'Wetende dat de helft van alle kinderen en jongeren zwaarlijvig zijn, is het onbegrijpelijk dat hier nog niets aan gedaan werd', zegt CM-voorzitter Luc Van Gorp. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) vraagt nu aan de Vlaamse regering een wetgevend kader waarmee lokale besturen ongezonde voedingszaken uit de onmiddellijke schoolomgeving kunnen weren.

Energie OKRA naar Grondwettelijk Hof voor verwarmingspremie rusthuisbewoners

Om tegemoet te komen aan de stijgende energieprijzen besloot de federale regering in maart 2022 om iedereen met een individuele elektriciteitsaansluiting via zijn factuur een premie van honderd euro te geven en een eerste tijdelijke btw-verlaging tot juni 2022.

OKRA vroeg – nog voor de wet tot stand kwam – om ook de bewoners van woonzorgcentra, serviceflats enzovoorts op te nemen in die regeling. Dat vindt de seniorenvereniging maar fair, want die 80 000 ouderen betalen net als andere Belgen voor de gestegen energiekosten.

Bij de begrotingscontrole in april werden op initiatief van Minister Van Peteghem (CD&V) middelen gereserveerd, maar een concreet voorstel van de bevoegde ministers is er nog steeds niet. En geen enkele van de bewoners kreeg de premie. Daarom heeft OKRA een procedure gestart bij het Grondwettelijk Hof. Een uitspraak laat nog maanden op zich wachten, maar OKRA hoopt dat de regering daarop niet zal wachten om recht te doen aan de bewoners van woonzorgcentra.

- Annick vertelt over haar moeder in het rusthuis op www.visie.net

HET CIJFER
5,12 %

Ruim een op de twintig leerlingen in het secundair onderwijs in Vlaanderen moesten het medio september zonder schoolboeken stellen. Vorig schooljaar ging het om 2,95 procent. Daar zit de hoge financiële druk op ouders zeker voor wat tussen. 'Hoe lang smijten we de kansen van die leerlingen nog in de goot?', klaagt Colette Victor, coördinator van vzw Krijt, aan.

RICK DE LEEUW EN GUDRUN CALLEWAERT BIJ HET VENTIEL IN DE WEER VOOR MENSEN MET JONGDEMENTIE

'Hij heeft weer gedanst in de armen van zijn vrouw'

Amper 50 was Patrick toen hij ruim tien jaar geleden de diagnose jongdementie kreeg. Woede, angst, schaamte kregen hem en zijn gezin in de greep. Maar na een succesvolle fietsklim op de Mont Ventoux met zanger Rick de Leeuw aan zijn zij, zag zijn vrouw Gudrun weer een twinkeling in zijn ogen. Op die top lag de kiem voor wat vandaag Het Ventiel is, een organisatie waar vrijwillige buddy's naast mensen met jongdementie staan. 'Wat ik daar op die top gezien heb bij Patrick, wilde ik ook voor anderen.'

– Tekst Lies Van der Auwera – Foto's Christophe De Muynck

Beste moaten' zijn ze, Rick en Patrick, al zo'n tien jaar lang. Rick is nog steeds met volle goesting peter van Het Ventiel, dat Gudrun in 2015 oprichtte en dat vandaag 132 mensen met jongdementie en 102 buddy's samenbrengt. Rick, betrokken bij Het Ventiel vanaf dag één, is hier kind aan huis.

koppels waarvan de man dementie had gingen samen de Mont Ventoux beklimmen. Om te laten zien wat je ondanks die ziekte nog kunt. De onbekendheid met jongdementie was hoog, bij mij ook. Dat was toch iets waar oude mensen aan leden, dacht ik. Tot ik Patrick leerde kennen.'

BIO

RICK DE LEEUW

Rick de Leeuw is een Nederlandse zanger en schrijver. Hij was voorzitter van Het Ventiel tot hij in 2021 de fakkel doorgaf aan Jan Hautekiet. Zijn boek 'Nooit meer alleen' over buddy's en mensen met jongdementie, verscheen eerder deze maand.

GUDRUN CALLEWAERT

In 2013 nam Gudrun met haar partner Patrick deel aan een project van Te Gek!?, rond jongdementie. In mei 2015 richtte ze Het Ventiel op, een vrijwilligersorganisatie die buddy's en mensen met jongdementie samenbrengt.

DE LEEUW – 'Vriendschap met Patrick is heel makkelijk, hij staat heel speels in het leven. Je moet het maar doen, zo'n verdicht krijgen nog voor je 50ste, in de kracht van je leven. Plots houdt je pad op en word je de duisternis ingestuurd. Om je dan te herpakken, dat is zo krachtig.'

CALLEWAERT – 'De moeilijkste periode was vóór de diagnose. Ik had totaal geen idee wat er aan de hand was, ik wist niet eens dat dementie op zo'n jonge leeftijd al kon. Patrick begon zich af te zonderen, veranderde als mens. Dan stel je eerst jezelf als partner in vraag, omdat je het niet begrijpt. Misschien klinkt het vreemd, maar toen we de diagnose kregen, waren wij eigenlijk opgelucht. Het lag niet aan ons.' 'Als je de diagnose krijgt, dan weet je: het komt niet goed. Maar hoe snel of traag het achteruitgaat, dat kan niemand voorspellen. Meteen op de terugweg van het ziekenhuis hebben we beslist: we maken er het beste van. Onze kinderen waren tieners, ons gezin moest blijven draaien. Het Ventiel is mijn redding geweest. Je leert zoveel nieuwe mensen kennen. Alsof je een nieuwe familie krijgt.'

Hoe hebben jullie elkaar leren kennen?
DE LEEUW – 'Ik heb Gudrun leren kennen in 2013 in een project van Te Gek!?. Vier

CALLEWAERT – 'Trainen met de home-trainer in onze living gaf Patrick weer iets om voor op te staan. Ook voor mij betekende dat een verandering: andere partners van mensen met jongdementie ontmoeten. Ik was niet meer alleen met de diagnose. Dat was een verademing.'

We waren opgelucht bij de diagnose. Het lag niet aan ons

– GUDRUN CALLEWAERT

DE LEEUW – 'Wat enorm opviel, was dat die vier mannen met jongdementie onder elkaar aan een half woord genoeg hadden. Die vriendschap tussen hen was vanaf dag één voelbaar. Ze hadden zo'n bevrijdende manier om met elkaar om te gaan. Aanvankelijk denk je: die mensen hebben zorg nodig, maar ze vinden connectie met elkaar op een niveau dat wij bijna niet kunnen evenaren.'

CALLEWAERT – 'Ik heb daar Patrick's ogen weer zien blinken van geluk. Dat was iets wat we thuis al lang kwijt waren.'

DE LEEUW – 'Iemand zoals Patrick, die de jaren voordien heel veel uit z'n vingers

Gudrun Callewaert: 'Het gaat niet over een uurtje uit je isolement komen, maar dingen doen die echt weer betekenis geven aan je leven.'

>> zag glippen, kwam weer tot leven. Alsof er een deur openging in plaats van sloot. En dan vraag je je af: hoe kun je dit vasthouden en ook voor andere mensen die deur openhouden?'

CALLEWAERT ~ 'Het laatste wat ik wou was gewoon weer naar huis gaan, weer in die sofa ... En dan begin je te brainstormen. Aanvankelijk nodigden we thuis mensen uit die hun verhaal wilden delen ... en om samen dingen te doen.'

DE LEEUW ~ 'Het basisidee was heel eenvoudig: buddy's en mensen met jongdementie samenbrengen om leuke dingen te doen. Maar toch ook met die uitdaging: iets doen waarvan je in eerste instantie denkt: dat kan ik niet.'

CALLEWAERT ~ 'We proberen heel bewust nieuwe uitdagingen. Zo is elke stap een stap vooruit. Door de aandacht moet je steeds meer afgeven. Iets nieuws kunnen creëren dan een waw-gevoel, zowel bij de zieke als bij partner en kinderen. Zo wordt er veel meer mogelijk dan we denken. Het geeft een heel andere dynamiek dan zeggen: kom, ik ga je helpen, want dat is frustrerend.'

DE LEEUW ~ 'Stel, je kunt heel goed biljarten. Elke keer dat je dat speelt, is

een confrontatie, want je kent de puntentelling niet meer, je weet niet meer met welke bal je speelt. Je voelt dat je achteruitgaat. Dat is niet inspirerend. Maar als je iets doet wat je nooit gedaan hebt, dan voel je je groeien. Je creëert enthousiasme: kan ik dat volgende week weer doen, of morgen al?'

CALLEWAERT ~ 'Het gaat niet over een uurtje uit je isolement komen, maar dingen doen die echt weer betekenis geven aan je leven. Neem nu Eddy. Eddy was al in een vergevorderd stadium. Zijn vrouw kwam met hem langs, hij zat ineengedoken in een rolstoel.'

DE LEEUW ~ 'Eddy leek volledig in zijn eigen wereld. Toen hij hier binnenkwam, nam Patrick meteen zijn hand vast. De tweede week doet hij dat weer, de derde week wil Patrick zijn hand weer nemen maar trekt die op het laatste moment weg. Waarop Eddy begint te lachen. Patrick maakte er een uitdaging van: hand geven, dan wegtrekken ... Het werd een spel tussen die twee. Maar op zo'n manier dat Eddy zijn hand telkens iets meer omhoog hield. Tot na een tijd Eddy's vrouw belt: Je gelooft het nooit, maar Eddy kan weer zelf drinken. Door dat spel van

Het basisidee is heel eenvoudig: buddy's en mensen met jongdementie samenbrengen om leuke dingen te doen

~ RICK DE LEEUW

Patrick was die hand weer zo geactiveerd dat Eddy weer wat autonomie had herwonnen. Jezelf kunnen voeden of afhankelijk zijn, dat is zo'n wezenlijk verschil. Een tijd daarna zag ik hem tafeltennissen, weliswaar ondersteund door anderen, maar toch. Dat is dezelfde mens die een half jaar eerder als een plant was weggezet.'

CALLEWAERT ~ 'Hij heeft ook weer gedanst in de armen van zijn vrouw ... (even stil) Het is intussen ook bewezen dat als je nieuwe dingen uitprobeert, je nieuwe connecties maakt in je hersenen. We gaan mensen niet genezen. Maar we hopen wel het proces wat te vertragen. En vooral: hen weer te laten genieten.'

DE LEEUW ~ 'En dat heb ik gezien bij Patrick. Helemaal uit de duisternis kruipen en weer zin aan je leven geven. Het is een voorrecht om iemand te kennen die dat kan. En die dynamiek van wederzijdse dankbaarheid die je daarin voelt, weer betekenis geven aan mekaar leven, dat is uiteindelijk wat telt.' ■

~ **Bekijk onze video-reportage over Het Ventiel op www.visie.net**

NIET WAAR!

'Een Europees minimumloon ondergraaft onze competitiviteit'

Europarlementslid Assita Kanko (N-VA) stemde tegen een minimumloon, onder het voorwendsel dat dit de Belgische werkgelegenheid zou aantasten.

In landen of regio's die het minimumloon al eerder verhoogden was er geen sprake van schade aan de werkgelegenheid.

Wie in een Europese lidstaat werkt moet ten minste een minimumloon verdienen. Dat besluit nam het Europees Parlement twee weken geleden met een grote meerderheid. Bijna alle parlementsleden en Belgische partijen stemden voor een minimumloon dat volstaat om te voorzien in fatsoenlijke leefomstandigheden. Hoe hoog dat loon dan is, kan ieder land zelf uitmaken, weliswaar binnen bepaalde klijlijnen.

Smet op de stemming was de tegenstem van twee Vlaamse partijen: Vlaams Belang en N-VA. In een online filmpje verdedigde N-VA Europarlementslid Assita Kanko die

stem tegen een minimumloon. Een fatsoenlijk loon zou alleen onze brutolonen verhogen en onze competitiviteit ondergraven, suggereert ze. 'Maar er is helemaal geen wetenschappelijk bewijs voor die bewering', reageert Chris Serroyen, hoofd van de ACV-studiedienst.

'In landen of regio's die het minimumloon al eerder verhoogden was er geen sprake van schade aan de werkgelegenheid. Bovendien gaat het niet over een individueel land of regio, maar over de EU als geheel. Er zijn lidstaten die vandaag zelfs geen of een zeer laag minimumloon hebben. Vanuit de redenering dat een laag minimumloon belangrijk is voor het concurrentievermogen, zou N-VA net het Europese minimumloon moeten omhelzen. Want hogere minimumlonen in andere

lidstaten zouden sociale dumping kunnen tegengaan en zo onze eigen werkgelegenheid verbeteren. Ondertussen verhoogt Duitsland in deze periode zijn minimumloon naar 12 euro per uur. Daar zitten wij nog een eind onder.'

Serroyen meent ook te weten waar die afkeer voor een minimumloon en – vooral – een sociaal Europa vandaan komt. 'Ooit zag N-VA Europa nog als een vehikel voor een autonoom Vlaanderen. België zou volledig kunnen worden uitgedoofd door alle bevoegdheden aan Europa of aan Vlaanderen te schenken. Maar ondertussen is er binnen de EU een koerswending: meer aandacht voor sociale en ecologische thema's. Zo werd na België ook de EU iets vies voor die partij.' ■

Christophe De Backer, directeur vervangingsinkomen bij CM

Wanneer moet ik mijn arbeidsongeschiktheid aangeven?

Wanneer je langdurig arbeidsongeschikt bent door ziekte, moet je een aantal zaken zeker in orde brengen om je uitkering tijdig te ontvangen en om sancties te vermijden. Dien een correct ingevulde aangifte van arbeidsongeschiktheid in bij de adviserend arts van je ziekenfonds. Dit document moet onder andere een begin- en een einddatum bevatten, een diagnose en de handtekening van je arts.

Bij het begin van de ziekte moeten bedienden de aangifte ten laatste 28 kalenderdagen na de eerste ziektedag indienen bij het ziekenfonds. Voor arbeiders is dat 14 dagen. Werklozen en andere personen die niet werken bij aanvang van de arbeidsongeschiktheid, alsook onthaalouders die voor een koepelorganisatie zoals Kind & Gezin werken, moeten een termijn van zeven dagen in acht nemen.

Belangrijk is dat iedereen ook alle verlengingen indient binnen de zeven kalenderdagen. Wanneer je de aangifte niet tijdig of niet correct indient, kun je tien procent van je uitkering verliezen.

Je kunt de aangifte online indienen via een webformulier of het originele document naar de adviserend arts van je ziekenfonds sturen via de post. Daarbij geldt de poststempel als datum van afgifte. Belangrijk: deponeer je aangifte nooit in een CM-briefbus. ■

~ www.cm.be/aangifte

Huur binnenkort veel te duur

Een woning huren wordt haast onbetaalbaar. Door de historisch hoge inflatie dreigt straks de huur van veel mensen met tien procent te stijgen.

Beleidsmakers zitten intussen met de handen in het haar om die historisch hoge prijsstijging op te vangen, zonder de huurmarkt te laten instorten.

– Tekst **Dominic Zehnder** – Illustratie **Rutger Van Parys**

Wie een appartement of huis huurt, wacht momenteel bang af naar het moment waarop de huurprijs geïndexeerd mag worden. Daardoor dreigt naast gas en elektriciteit ook huren onbetaalbaar te worden voor heel wat gezinnen. ‘Veel huurders hebben al een laag inkomen, waarvan een groot deel naar de huur gaat. In combinatie met de hoge energieprijzen kan dat voor hen een zeer groot probleem vormen’, zegt **Sien Winters**, onderzoekster bij het **HIVA** en coördinator van het **Steunpunt Wonen**. ‘Voor de meeste private verhuurders

staat het rendement voorop, maar dat kun je hen ook niet kwalijk nemen. Daarom moet de overheid ingrijpen. Voor mij is er één duurzame oplossing: het aantal sociale woningen optrekken, maar die sector kan de enorme vraag niet volgen. Er zijn momenteel veel meer middelen beschikbaar dan men gebruikt voor nieuwe projecten. Er zijn in Vlaanderen 170 000 sociale woningen, terwijl er 180 000 gezinnen op de wachtlijst staan.’

Carien Neven, voorzitter van de **Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen**, pleit al langer voor

een beter sociaal woonbeleid. ‘We zullen op verschillende domeinen moeten gaan werken om dat enorm tekort aan te zuiveren. Dat kan door het verhuren en verkopen van appartementen van private projectpromotoren aan de sociale verhuurkantoren en huisvestingsmaatschappijen. Maar er zullen nog andere maatregelen nodig zijn, zoals het mogelijk maken dat leegstaande kantoren naar woongelegenheden omgevormd worden. Het belangrijkste is dat het beleid eindelijk de urgentie van het probleem erkent. Er is nood aan een samenhangend langetermijnplan waarover een politieke

consensus bestaat op alle beleidsniveaus.’ Al merkt ze wel aan dat dit op korte termijn geen soelaas gaat brengen.

Snelle oplossingen

Er zijn dus dringend andere oplossingen nodig om ervoor te zorgen dat mensen met een lager inkomen niet op straat belanden. Nationaal secretaris voor het Vlaams ACV **Ann Vermorgen** pleit voor het uitbreiden van de huurpremie. ‘Op dit moment krijgen zo’n 20 000 gezinnen die al minstens vier jaar op de wachtlijst staan voor een sociale woning de Vlaamse huurpremie. Maar de 160 000 anderen op de wachtlijst blijven in de kou staan. Daarom zou de premie het best naar die hele groep uitgebreid worden, door de wachttijd van vier jaar te laten vallen, maar ook dat is geen structurele oplossing.’

Vermorgen ziet de huidige huurpremie liefst nog verder aangepast aan de huidige economische situatie. ‘Mensen met een huurpremie komen, in tegenstelling tot sociale huurders, niet

Mensen met een laag inkomen zijn vaak gedwongen om een goedkopere en ondermaatse woning te huren. Zij worden dus twee keer gestraft in deze crisis, een keer door de indexering en vervolgens door de onbetaalbare energiekosten

– **SIEN WINTERS, HIVA EN STEUNPUNT WONEN**

automatisch in aanmerking voor een sociaal energietarief. Een tijdelijke energietoeslag die geleidelijk afbouwt naarmate het inkomen stijgt, zorgt ervoor dat één euro niet het verschil kan maken tussen wel of geen ondersteuning krijgen.’

Bevriezing huurprijzen

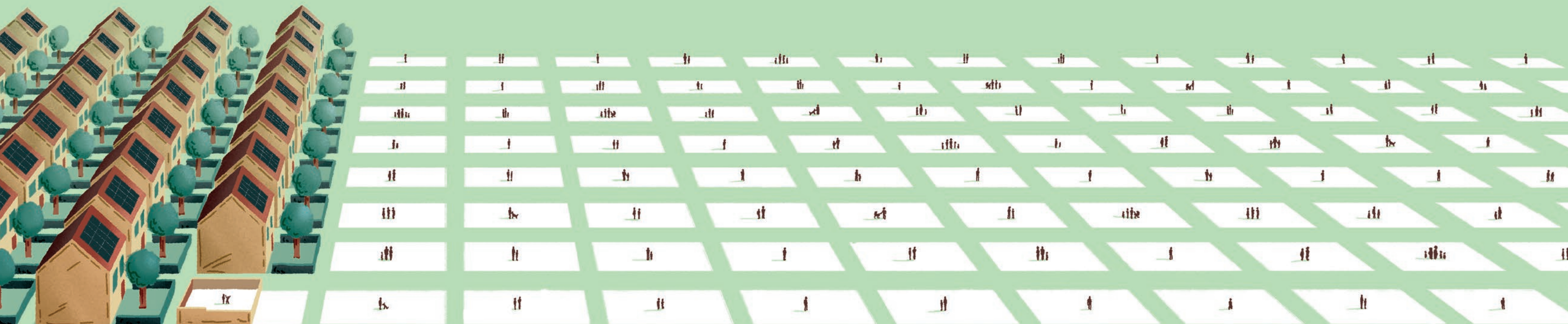
Binnen de Vlaamse regering wordt op dit moment het meeste heil gezocht in het bevriezen van de indexering. Daarbij zouden enkel de woningen die een goede EPC-score hebben – en dus energiezuiniger zijn – de huurprijs volledig mogen indexeren. Maar dat is volgens **Sien Winters** geen haalbaar alternatief, zeker niet op korte termijn. ‘Huurders kennen vaak het EPC-label van de woning niet. Die maatregel lijkt ook moeilijk effectief afdwingbaar.’

Isoleren

Wel valt er volgens de onderzoekster een lans te breken voor het idee om verhuurders aan te zetten om hun eigendom

grondig te isoleren. ‘Mensen met een laag inkomen zijn vaak gedwongen om een goedkopere en ondermaatse woning te huren. Die hebben vaak vochtproblemen en weinig isolatie. Zij worden dus twee keer gestraft in deze crisis, een keer door de indexering en vervolgens door de onbetaalbare energiekosten.’

Volgens **Ann Vermorgen** valt dat probleem op een positieve manier aan te pakken. ‘Je moet de cyclus van het tekort aan kwalitatieve woningen doorbreken door af te stappen van de individuele aanpak en over te gaan naar een grootschalige collectieve aanpak. Een Vlaamse Renovatiemaatschappij, een samenwerking tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen, kan projecten op wijkniveau opzetten waarin ook huurwoningen vervat zitten. Eigenaars zouden daar verplicht in moeten meestappen, maar zouden wel ondersteund worden met de juiste instrumenten. Het biedt ook mogelijkheden om in samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen het aanbod aan sociale woningen te vergroten.’ ■

Burgerpanel.

ELKE MAAND LATEN DRIE LEZERS HUN LICHT SCHIJNEN OVER EEN NETELIGE KWESTIE
→ INTERVIEW AN-SOFIE BESSEMANS EN DOMINIC ZEHNDER

3 LEZERS

Kevin (33)

Kevin is metser-diener in Kortemark en houdt van anime en sci-fi-films.

Jessica (25)

Jessica werkt als verkoopster en heeft Italiaanse roots.

Andrés (83)

Andrés woont in Kessel-Lo en is grootvader.

DE STELLING

De btw op groenten en fruit moet omlaag

HUN MENING

Kevin: 'Voor doorsnee gezin groot verschil op eind van de maand'

'Volgens mij moeten ze de btw op groenten en fruit volledig afschaffen. Niet alleen op groenten en fruit, maar voor alle essentiële zaken zoals ook brood, vlees, vis, zuivel en drinkwater en noem maar op. De mensen hebben het al moeilijk; de noodzakelijke dingen mogen niet onbetaalbaar worden. Iedereen heeft toch recht op gezonde voeding, want laten we eerlijk zijn: gezond eten is duurder dan een diepvriespizza. De btw afschaffen op deze gezonde voeding zou al een klein stapje zijn om het de gewone mens iets makkelijker te maken. Die zes procent btw is niet veel, maar voor een doorsnee gezin zal dat wel iets schelen op het eind van de maand.'

Jessica: 'We kiezen sneller voor ongezonde hap omdat het makkelijker en goedkoper is'

'Veel mensen eten te weinig verse groenten en fruit, omdat ze die te duur vinden. Dus het zal de verkoop zeker deugd doen. Het verschil in prijs met ongezond voedsel is op dit moment veel te groot. Bij de frituur ben je voor een pakje frieten en een frikandel vaak minder geld kwijt dan wanneer je zelf een simpele, gezonde maaltijd wil koken. Daarom kiezen we sneller voor een ongezonde hap omdat het makkelijker en goedkoper is. Zeker nu het leven steeds duurder wordt. Dat moet echt veranderen, dus de btw-verlaging lijkt mij een eerste stap in de goede richting.'

Andrés: 'Duur luxe fruit mag gerust duur blijven'

'Vele kleintjes maken een groot, en die korting van zes procent btw kan sommige mensen helpen om wat meer groenten en fruit te kopen. Maar die paar centen verschil zullen geen massa over de streep halen. Ongezonder eten hangt meer af van onze ingewortelde gewoontes dan van ons budget. Om dat te veranderen is een grondige aanpak nodig. De overheid zou een algehele voedingsstrategie kunnen uitwerken met ruime informatie over het belang van groenten en fruit. Een zware taks van tien à twintig procent op vetrijke snacks, snoep en suikerhoudende dranken kan de balans wel doen overslaan. Met de opbrengst daarvan kan men dan groenten en fruit ruim subsidiëren. Het dure luxe fruit heeft die subsidie niet nodig. Dat mag gerust duur blijven.'

'De zakkenvullers van onze democratie'

We deden het. Beweging.net bevroeg meer dan 600 verkozenen van verschillende partijen om te weten hoe zij naar hun ambt kijken. Wat hen drijft? Wat het hen helpt of tegenhoudt om goed werk te doen? Of ze het opnieuw zouden doen en kandidaat willen zijn bij de verkiezingen in oktober 2024? Het rapport vind je op beweging.net.

In Vlaanderen zijn meer dan 7 800 mensen verkozen als vertegenwoordiger van u en mij. Meer dan 7 000 van hen krijgen daarvoor een vergoeding van ongeveer 150 euro per gemeenteraad. Neen, zij zijn geen zakkenvullers! Het zijn gedreven mensen, en meer dan de helft wordt aangevuurd door verenigingen waar ze lid van zijn. Ze willen zaken ten goede veranderen. Ze hebben geen schrik van een stevige discussie of een meningsverschil. Mensen spreken hen vaak op straat aan en dat vinden ze goed ook. Daar halen ze energie uit.

Onze democratie verdient gedreven verkozenen

Wat hen wel stoort? Waar ze wakker van liggen? Drie dingen: dat hun familie te horen krijgt dat ze zakkenvullers zijn; dat ze de kans niet krijgen om uit te leggen hoe ze tot oplossingen zijn gekomen en dat ze in hun eigen partij elkaar te weinig kunnen steunen. En uit de bevraging leid ik af dat ze graag meer impact willen op hun stad of gemeente.

Daarom werken wij in de komende tijd aan bewustmaking en verandering. Bij de bevolking, de pers en de politieke partij. Onze democratie verdient gedreven verkozenen en daarom moeten wij hen aansporen zoveel mogelijk direct contact te hebben met de kiezers. De pers, die heel goed weet dat ze te veel op zoek is naar het conflict, moet zich beter inspannen om de kunst van een goed compromis weer te geven in haar artikels. De partijen moeten hun verkozenen de opdracht geven om

actief te spreken voor de kiezer, ook na dat regeerakkoord zijn afgesloten en ook als dat moeilijke boodschappen zijn. Nu gedragen beleidspartijen zich alsof ze schrik hebben van de inzichten van hun verkozenen. Dat ondergraaft de kracht van de verkozenen en zo ook onze democratie.

En een sterke democratie, daar willen we allemaal aan bijdragen. ■

PETER WOUTERS,
voorzitter beweging.net

~ www.beweging.net/propoliti

Forum MICHELLE GINÉE, maatschappelijk werker en single

Singles, verenigt u!

Als ik binnenstap in de supermarkt en de bloemkool blijkt in promotie, dan lijkt het soms alsof ik alles moet herplannen in mijn hoofd: wat kan ik allemaal doen met die kool zonder drie dagen bloemkool in bechamelsaus te moeten eten?

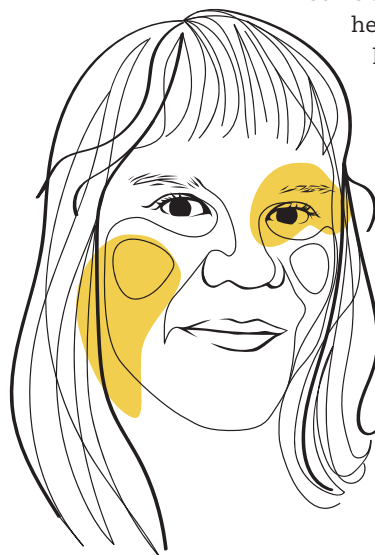
betalen, of grote porties en goed nadenken wat je ermee gaat doen.

Met de huidige inflatie is die keuze snel gemaakt, ook al heb ik een degelijk loon. Heel wat singles met lagere lonen zijn al heel lang bedreven in het plannen en vergelijken. Met de hoge energieprijzen en indexering van de huurprijzen de huidige crisis wordt het voor die groep nog moeilijker om te beknibbelen.

Daar maak ik me echt zorgen over, over die groep singles. Kunnen ze straks nog instaan voor hun eigen levensonderhoud? Het is bijzonder verontrustend dat de politiek hier nog altijd geen oog voor heeft.

De politiek die ingrijpt, belastingen verlaagt voor singles en iets doet aan forfaitaire belastingen, zoals heffingen op de waterfactuur of de provinciebelasting, het zou geweldig zijn. Maar dat wil niet zeggen dat we als singles bij de pakken moeten blijven zitten.

Ik droom heel vaak over een belangenorganisatie voor singles. Een singlesbond, zoals de bond voor grote gezinnen bijvoorbeeld. Een bond die druk uitoefent op het beleid, dingen in gang zet, maar ook zelf zaken initieert. Daar heeft iedereen baat bij, ook koppels en gezinnen. Want je kan elk moment weer alleen vallen, ook al denken we daar niet graag over na. ■

Wil je zelf ook iets kwijt aan de redactie? Mail naar lezers@visieredactie.be

Op kot in het rusthuis

Met de eerste koude dagen na een hete zomer is ook het nieuwe academiejaar weer van start gegaan. En daarmee het studentenleven, inclusief kotfeestjes en slaapgebrek... of net helemaal niets van dat. Isis Pokorni, een achttienjarige Nederlandse studente, gaat op kot in woonzorgcentrum Vinck Heymans. Als eerstejaars klassieke piano aan het Koninklijk Conservatorium past de rust en stilte daar haar als gegoten. Geen herrie, goede nachtrust verzekerd. Want een opleiding klassieke piano is als topsport: vier tot zes uur per dag spelen, volle focus op muziek. 'Ik heb je horen spelen', hoort ze weleens in de wandelgangen of in de binnentuin. In ruil voor een goed uitgeruste en ruime kamer, doet Isis vijf uur per week vrijwilligerswerk. Dat is helpen afruimen op een afdeling, maar evengoed privéles piano geven aan bewoonster Annie Snislaert. Een concertje voor alle bewoners staat ook op de lijst. Iedereen welkom. ■

~ Foto Maarten De Bouw

Gouden handen, zwarte randen

Hij komt een praatje slaan als ik een blauwe deelfiets uit de stalling wring en let erop dat ik niet met mijn stuur aan de remkabels van mijn buur blijf haperen. Zijn nagels hebben rouwranden, op zijn handen zie ik eelt en olie. 'Fietsen herstellen, dat kruipt onder je vel.'

→ Tekst **An-Sofie Bessemans** → Illustratie **Peter Goes**

De prioriteit van Fietspunt is de verhuur van onze eigen fietsen. Jong, oud, toerist en pendelaar, student en werkzoekende komen bij ons langs. Die laatste groepen kunnen rekenen op een voordeeltarief. Als je fiets gestolen is en je legt ons een proces-verbaal van de politie voor, dan kun je ook twee maanden lang gratis een fiets lenen. We verkopen ook tweedehandsfietsen met zes maanden garantie.'

'Met toeristen valt het al eens voor dat ze snel terugkeren: *Zou je mij kunnen tonen hoe ik moet fietsen?* (lacht) Heb je pech met je eigen fiets, dan ben je ook welkom in ons atelier voor kleine herstellingen. Het maakt niet uit of je fiets van een discounter komt of van de fietsmaker, of hij 50 of 5 000 euro kost. We maken werkbonnen op en zeggen op voorhand welke kosten je mag verwachten. Ik maak de raming meestal ietsje ruimer, want mensen hebben liever dat het achteraf goedkooper uitvalt. Vijf euro meer kan voor

mensen een struikelblok zijn, bijvoorbeeld voor wie onder bewind staat en dus een beperkt budget heeft.'

'Gaandeweg zijn er taken bijgekomen bij onze job. We staan ook in voor de beschikbaarheid en de rijwaardigheid van BlueBikes (blauwe fietsen die je kunt ontlend aan veel NMBS-stations, red.). We zorgen dat de fietsenstalling er proper bij ligt, en we maken de binnen- en buitenkant van de Cambio-deelwagens schoon.'

Toch maar lucht

'Een dame van 83 laat ons steevast haar fietsbanden oppompen. Die service bieden wij gratis, maar ze staat erop ons wat geld te geven, dat belandt

in het potje voor het team. Een man kwam laatst met haar mee, maar zonder ons geld toe te stoppen. 'Het is toch maar lucht', zei hij. 'Ze wou hun ritje niet verderzetten eer hij wat gaf.'

'Zowel de verhuur als de herstellingen pieken voor ons wanneer het mooi weer wordt. Ook in de herfst. Als de dagen korten, komen mensen voor hun verlichting. Velen stappen af van de klassieke dynamo, die toch wat weerstand geeft. Een naafdynamo doet dat niet, maar kost ook meer. Een dynamo is veel duurzamer en minder vervuילend dan batterijen, maar de

Onze klanten zijn soms erg gehaast. Begrijpelijk, als er maar een trein per uur is

→ FIETSHERSTELLER LUCCA

meeste mensen gaan voor gemakzucht en kopen afneembare fietslampjes.'

'Mijn voorganger heeft mij het meeste aangeleerd, drie jaar geleden. Een band moet bijvoorbeeld goed liggen, dat wil zeggen: hij moet in de juiste richting draaien. Dat is belangrijk als het wegdek glad is. Om bij Fietspunt te werken moet je soms aan bepaalde voorwaarden voldoen. Ik heb voordien een tijd niet gewerkt door mijn gezondheid. Ik heb hier een opleiding gekregen, maar de tijd dat ik hier fietsmechanieker mag blijven is beperkt.'

'Ons ploegenwerk is afgestemd op pendelaars. Soms zijn ze erg gehaast. Begrijpelijk, als er maar een trein per uur is. Omgekeerd hebben klanten niet altijd begrip als wij niet meteen tijd kunnen maken tijdens de spits. We doen echt ons best om een zo goed mogelijke dienst te verlenen.'

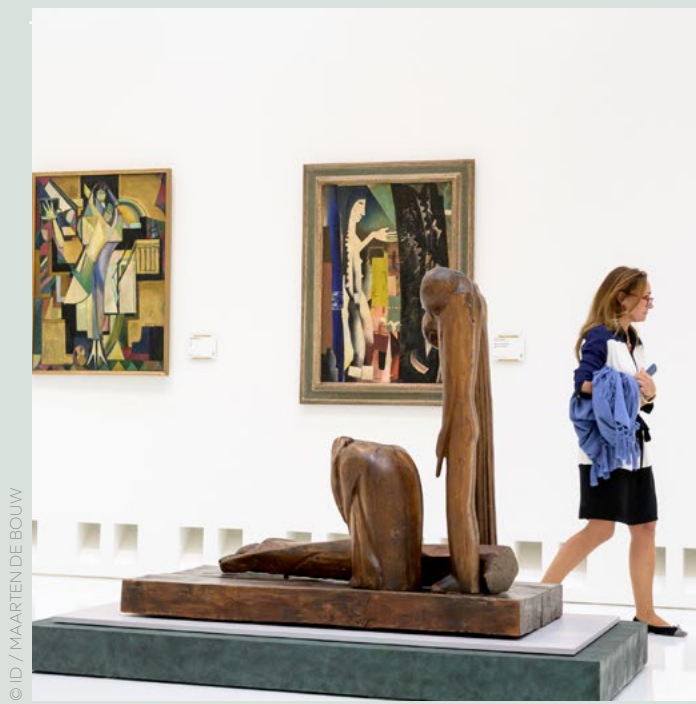
'Dat is waar ik het voor doe: om mensen te helpen. En onze diensten zijn goed voor het milieu en voor het verkeer in de stad, want waar moet je nog een auto kwijt? In het station houden we ook een oogje in het zeil: mensen stallen hun fiets voor een brandblusser, komen sluikestorten, laten pizzadozen en blikjes achter of plegen kleine criminaliteit. Er is ook een periode geweest dat daklozen tussen de fietsen hun behoefte deden of sliepen. Met die mensen ga ik vaak praten.' ■

* Lucca is een schuilnaam

MUSEUMBEZOEK VOOR PATIËNTEN

Kunst op voorschrift

In Brussel loopt een proefproject waarbij patiënten kunst krijgen voorgeschreven door een arts. CM pakte vorig jaar uit met een soortgelijk project waarbij Samana en BOZAR samenwerkten onder de noemer *Kunst op verwijzing*. CM-voorzitter Luc Van Gorp bevestigt: 'Er is meer dan enkel het klinische. De gezondheidszorg zelf is slechts voor 13 procent verantwoordelijk voor de gezondheid van mensen. Daarnaast heeft hoe je met tijd, geld en je lijf omgaat een invloed, verbonden zijn met anderen, ervaren van levenskwaliteit en zin ... Initiatieven zoals het museumbezoek werken.'

VACATURES

CM zoekt

- Adviserend arts
 - Medewerker klantendienst CM verzekeringen – Gent
 - Stafmedewerker Legal & Compliance – Schaarbeek
 - Business Controller – Schaarbeek
 - Medewerker selectie – Schaarbeek
 - Facilitator Sociale democratie – Schaarbeek
- ~ www.cmjobs.be

Pasar zoekt

- Communicatieverantwoordelijke Pasar community
- ~ www.pasar.be/vacatures

Kazou zoekt

- Administratief coördinator vakanties
- ~ www.kazou.be/vacatures

1. FILM ONZE NATUUR, DE FILM

Een natuurdocumentaire over de dieren in onze eigen achtertuin? *Onze Natuur, De film* laat zien dat het kan, en dat het resultaat aan de mooiste documentaires over de Afrikaanse savanne of de donkere diepzee kan tippen. Prachtige verhalen over bekende en onbekende dieren en planten die verwondering opwekken en de liefde en het respect voor onze natuur vergroten, verteld door Matteo Simoni. ■

~ Te zien in verschillende bioscopen in Vlaanderen en Brussel.

Breintrein

				6	7	9
	8	1				
9	4		5			6
1			3			2
7	5	4		6	1	
			6			
	3	8			5	1
2		3				
			9	5	3	

2. MUSICAL

Een leuk avondje uit

Een musical waar emoties de show stelen? Verdriet, angst, liefde, schaamte, blijdschap en eenzaamheid krijgen allemaal hun eigen spetterende shownummer. *Een leuk avondje uit* is een nieuwe familievoorstelling van Theater Artemis, hetpaleis en Het Zuidelijk Toneel over emoties. En wat er gebeurt als je die probeert te onderdrukken. ■

~ Speelt tussen 29 september en 29 januari in hetpaleis in Antwerpen

3. EXPO

VERBINDING (verbroken) / (dis)CONNECTED

Solidariteit wordt op de proef gesteld. Nooit waren we meer verbonden dan nu, maar tegelijk ook nooit zo eenzaam. Het eigen design van het leven staat centraal, ten koste van een gemeenschapsgevoel. Dat is de insteek voor de vierde kunsttriennale van het Universitair Psychiatrisch Centrum in Duffel. Met klinkende namen als Marina Abramović & Ulay, Andy Warhol, Jean-Luc Godard en Gao Brothers in de expo. ■

~ Gratis tot 20 november
www.triennale-upcduffel.be

Zanger en muzikant

Admiral

(Tom Van Laere)

Freebee

gevat
in 5
woorden

Roepen

'Jonge muzikanten zijn veel beter dan wij vroeger waren. Ze zijn technisch meer onderlegd, werken professioneler, en hebben al snel een manager. Wij moesten ons publiek proberen te overtuigen op café. Als je te zacht speelde, babbelden ze er gewoon door. (lacht) Op een gegeven moment begon ik dan maar te roepen, en dat vond ik eigenlijk veel plezieriger. Daardoor kreeg dat een plaats in mijn muziek.'

Iggy Pop

'Na een tijdje werd ik het een beetje beu om naar zoveel optredens te gaan. Alles werd te veel een show. Maar bij Iggy Pop gaat al in het eerste nummer alles mis, en krijg je het gevoel dat alles kan gebeuren. Op het podium heb je gevers en vragers, en zodra iemand opkomt zie je dat meteen. Iggy Pop is bij uitstek iemand die genereus is. Daar hoort ook een portie slaan en zalven bij, soms zit hij volledig in zijn eigen wereld, of kan hij het publiek bijten. Raymond van het Groenewoud is ook zo'n echte gever.'

Magie

'Soms is een concert goed, soms niet, dat mag. Het kan niet elke keer magisch zijn. Als je dat magische moment opnieuw wil creëren, gaat het gegarandeerd mis. Toch tuimel je telkens in dezelfde val, na een goed concert ga je je best doen om dat te herhalen. Maar het lukt nooit om iets te proberen, dat komt er altijd net iets anders uit. Het lukt niet om niet jezelf te zijn op een podium.'

Eenvoud

'Ik denk dat mijn werk gekenmerkt wordt door eenvoud. Gewone akkoorden, gewone melodieën, gewone woorden. Dat is geen statement, het is gewoon wie ik ben. Misschien lijkt het gemakkelijk, maar dan denk ik: doe het maar. (lacht) Voor mij is het belangrijk om niet te veel na te denken in mijn muziek, dat doe ik in het leven al genoeg. Muziek is een soort viering van de vrolijke wanhoop, een poging om het onheil van het dagelijkse leven te bezweren.'

Tennis

'Tot ik veertien was, stond mijn hele leven in functie van het tennis. Ik werd zelfs ooit Europees kampioen bij de schoolgaande jeugd. Een blessure veranderde dat, maar ik speel nog regelmatig. Het is een sport van een-tegen-een, een totale mentale strijd. Als het niet goed gaat, moet je jezelf zien op te peppen. Dat mentale aspect probeer ik mee te nemen naar het podium, want een publiek voelt zich altijd zoals jij je voelt. Word jij kwaad op jezelf, dan wordt het publiek ook kwaad.'

ANTWERPEN

